BALOLDALI RENITENS HONATYÁK SZAVAZATAIVAL MENT ÁT A LIBERÁLIS KABINET

Romániának is van Orban-kormánya

Ludovic Orbannak hívják tegnaptól Románia miniszterelnökét, miután a parlament két háza együttes ülésén 240 vokssal bizalmat szavazott a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke által vezetett kisebbségi kabinetnek.

» **BALOGH LEVENTE**

Kisebb botrányok és malőrök után a Pro Románia több, Victor Ponta pártelnök utasításaival szembemenő politikusa, illetve néhány szociáldemokrata honatya szavazatával bizalmat szavazott tegnap a parlament a Ludovic Orban, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke vezette kormánynak. Az új kabinet, amely csak a PNL által jelölt miniszterekből áll majd, de amelyet a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR), az RMDSZ, a Népi Mozgalom Párt (PMP), a Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) és a kisebbségi frakció is támogat, az október 10-én bizalmatlansági indítvánnyal megbuktatott, Viorica Dăncilă vezette szociáldemokrata párti (PSD) kormány helyét veszi át.

A kormányt 240 képviselő és szenátor támogatta, a kabinet beiktatásához legkevesebb 233 szavazatra volt szükség. „Köszönöm, és bízzanak bennünk” – ezzel a rövid nyilatkozattal köszönte meg a támogatást a szónoki pulpitusról Orban, aki kormánya tagjaival együtt este le is tette az esküt a Cotroceni-palotában. Az ülés elkezdését hátráltatta, hogy az elején kiderült: 11 honatya – köztük Kelemen Hunor RMDSZ-elnök – szavazókártyája nem működik.

GRIGORESCU/AGERPRES

Kelemen Hunor tiszteletet kért a magyar közösség számára, Ludovic Orban ígéretet tett rá

Nem jött be a PSD-s bojkott

Az ülést a nemzeti liberális Alina Gorghiu vezette, mivel a két házelnök, Teodor Meleşcanu, a szenátus és Marcel Ciolacu, a képviselőház elnöke bojkottálta az ülést. Hasonlóan járt el a Szociáldemokrata Párt (PSD) is, arra hivatkozva, hogyha az ellenzék meg akarja szavazni az új kormányt, akkor teremtse meg hozzá a határozatképességet is, ami ugyanúgy 233 képviselőt és szenátort jelent, amennyi a kormány megválasztásához szükséges. Dăncilă leköszönő kormányfő pártja székházában volt miniszterei társaságában követte figyelemmel a voksolást. A Victor Ponta volt PSD-s miniszterelnök vezette Pro Románia nevében Ponta bejelentette, hogy ők sem vesznek részt az ülésen, mivel nem támogatják a jobbközép kormányt, ám ez a döntés elégedetlenséget szült párttársai egy részében, így többen közülük részt vettek a szavazáson, biztosítva ezzel a határozatképességet és a kormány hivatalba lépéséhez szükséges támogatást. Ennek nyomán az ülés elején még azt közölték: hivatalosan 235 képviselő és szenátor írta alá a jelenléti ívet, ám végül kiderült, hogy összesen 240-en voltak jelen. Az Adevărul szerint a Pro Románia 7, illetve a PSD 6 képviselője, illetve szenátora támogatta a kormányt.

Az előző kormány megbuktatásában pártjával együtt még részt vevő Victor Ponta azt szabta feltételül az ülésen való részvételhez, hogy Orban nevezzen meg új jelölteket a parlamenti szakbizottságokban elutasított három jelölt, Florin Cîţu, Violeta Alexandru és Ion Ştefan helyett. A PNL elnöke viszont nem volt hajlandó lecserélni a kifogásolt személyeket, mondván: a PSD uralta szakbizottságokban nem a jelöltek valós teljesítményét értékelték, hanem politikai alapon szavaztak ellenük, és a szaktestületek állásfoglalása amúgy sem kötelező érvényű.

Orban: korlátozott a kormány mandátuma

Ludovic Orban – aki a voksolás során az urnák közelében állt, és a honatyák jó részének személyesen köszönte meg a szavazatát – kormánya programjának ismertetésekor az ülést bojkottáló pártokat ostorozta, mondván: az elmúlt harminc évben példátlan, amit műveltek, majd arról beszélt: kormánya új úton akar elindulni, az építkezés és az egység helyreállítását tűzte ki célul, hogy megteremthessék a szilárd és hosszú távú gazdasági fejlődés alapjait. Emlékeztetett, a kormány mandátuma korlátozott, legtöbb egy évig, a jövő esztendő végén esedékes parlamenti választásig lesz hatalmon, de ezen idő alatt sürgős intézkedéseket kell megtennie, például sürgősségi kormányrendelettel kell véghez vinnie a költségvetés-kiigazítást, hogy a közintézmények pénzhez jussanak. Egyúttal ki kell jelölni az új román uniós biztosjelöltet, és ki kell dolgozni a jövő évi költségvetést. Azt is megemlítette, hogy teljes jogkörökkel rendelkező vezetőket kell kinevezni a főügyészségek élére. Fontosnak nevezte az uniós források felhasználását is. Kifejtette: Romániának meg kell szabadulnia az igazságügyi reform és a korrupcióellenes küzdelem nyomon követésére szolgáló uniós mechanizmustól, ezért gyakorlatba kell ültetnie az Európai Bizottság ajánlásait. Hozzátette: el kívánják törölni azt a gyakorlatot, hogy az elítéltek büntetéséből heteket vagy hónapokat vonnak le, kompenzálandó a rossz körülmények között letöltött börtönbüntetést. A közrend témájában leszögezte: a rendőrségnek és a csendőrségnek ismét az állampolgárokat kell szolgálnia, ehhez pedig mentalitásváltásra van szükség. Elmondta, növelni kívánják az oktatásra szánt forrásokat, és helyre kell állítani a szakoktatást.

Az egészségügyet érintve arról beszélt: a megelőzésre kell helyezni a hangsúlyt, és támogatni kell a romániai gyógyszergyártást. Lényegesnek nevezte az infrastruktúra fejlesztését is. Az ország külpolitikai stratégiája kapcsán leszögezte: annak sarokpontja az Egyesült Államokkal és a NATO-val fennálló stratégiai partnerség, valamint az, hogy Romániának minél nagyobb beleszólása legyen az európai ügyekbe. A jelen levő frakciók vezérszónokai támogatásukról biztosították az Orban-kormányt, de figyelmeztették: tartsa be a nekik tett ígéreteket. Kelemen Hunor közölte: felelős kormányzást várnak, és megjegyezte, van olyan miniszter, akinek nincs mit keresnie egy jobbközép kormányban – a szociáldemokrata gyökerű Bogdan Aurescu külügyminiszterre célzott –, majd figyelmeztette a kabinetet: készen állnak támogatni egy ellene benyújtott bizalmatlansági indítványt, amennyiben erre okot adnak.

Viorica Dăncilă volt kormányfő este az események kapcsán úgy fogalmazott: sikerrel járt „a diktátor” Klaus Johannis államfő illegitim kísérlete arra, hogy a saját alárendeltségébe vonja a kormányt, ennek nyomán a tegnapi fekete nap a demokrácia számára.

» Konfliktus a Pro Romániában

A Pro Románia soraiban feszültség alakult ki az Orban-kormány támogatása kapcsán. Victor Ponta közösségi oldalán jelentette be, hogy a párt részéről Mihai Tudose európai parlamenti képviselő, volt szociáldemokrata miniszterelnök tárgyalt a PNL-lel, és ígért támogatást az új kormány számára. Ponta szerint egyben a PSD-s Claudiu Mandával is tárgyalt a pártba való visszatéréséről.
Ponta a párt „kiárusításával” vádolta meg Tudosét, akit azért is bírált, mert ígérete ellenére mégis elfogadta az EP-mandátumot. Közölte: úgy korrekt, hogy ne szavazzanak meg egy illegitim, szakszerűtlen kormányt, amelyet olyan eszközökkel akarnak hivatalba léptetni, amilyeneket Traian Băsescu államfő használt 2009-ben, és amelyek 2020-ban ugyanolyan katasztrófát okoznak, mint 2010-ben. Leszögezte: a Pro Romániát hosszú távú, korszerű és „valóban szociáldemokrata” projektként tervezte meg, ezért nem kívánja engedni, hogy a pártot a PNL és Ludovic Orban hatalomra segítésére használják fel. Pro Románián belüli források szerint azonban Tudose nem tárgyalt Orbannal, bár valóban támogatja a PNL-kormányt. A párt két másik politikusa, Daniel Constantin és Sorin Cîmpeanu is a kormány támogatásának szükségességéről próbálta Pontát győzködni. Az Orban-kormányt támogató Pro Románia-tagok érvként azt hozták fel, hogy a kormány beiktatásának akadályozása csak meghosszabbítaná a politikai válságot. A Pontával szembeszálló politikusokra vélhetően kizárás vár.

Licu: át kellett volna adni a Colectiv-felvételt

A katasztrófavédelmi felügyelőségnek kötelessége lett volna a legfőbb ügyészség rendelkezésére bocsátani azt a filmfelvételt, amelyet egy tűzoltó a négy évvel ezelőtt a bukaresti Colectiv klubban keletkezett tűz eloltására és a bent levők kimentésére érkezett első tűzoltóegység tevékenységéről készített – jelentette ki tegnap Bogdan Licu ügyvivő legfőbb ügyész. Emlékeztetett: az ügyben már két vizsgálat is indult, az egyik 2016-ban, a másik 2018-ban, több mint 300 személyt hallgattak ki, és több intézménytől és szervezettől kértek be dokumentumokat. A legfőbb ügyész sajnálatosnak nevezte, hogy a filmfelvétel csak most bukkant fel, mivel jó lett volna már a kezdetektől tudni, hogyan zajlott a mentés. Hozzátette: az ügyben a katonai ügyészség is jogosult az eljárásra, hiszen a tűzoltók katonai tűzoltók. Leszögezte: a katasztrófavédelemnek kötelessége lett volna a nyomozó hatóságok rendelkezésére bocsátani a filmet. „Minden érintett köteles a nyomozók rendelkezésére bocsátani minden dokumentumot és minden felvételt, amely az esettel kapcsolatosan a rendelkezésükre áll” – jelentette ki Licu.

A katonai ügyészség múlt héten indított vizsgálatot az ügyben, és többek között halottgyalázás ügyében is nyomoz, miután az egyik tűzoltóparancsnok minősíthetetlen hangnemben beszélt az elhunytakról.

Mint megírtuk, a Libertatea című bulvárlap másfél hete nyilvánosságra hozott egy, az összesen 64 halálos áldozattal járó tűzvész helyszínére érkező mentőegységek egyik tagja által készített videót, amelyet mindeddig mind a nyilvánosság, mind a hatóságok elől elrejtettek. A videó az azt közzétevő lap szerint azért figyelemre méltó, mert szerintük cáfolja a hatóságok korábbi állítását, miszerint a mentőakció professzionálisan zajlott volna. Ehelyett kaotikusan eljáró, feladatukat rosszul végző katasztrófavédelmisek láthatók rajta. (B. L.)

» RÖVIDEN

Hűséget esküdtek az Iszlám Állam új vezetőjének a szomáliai dzsihadisták – Hűséget esküdött az Iszlám Állam szomáliai csoportja a terrorszervezet új vezetőjének, akit Abu Bakr al-Bagdadi halála nyomán neveztek ki a szervezet élére – derült ki a csoport vasárnap közzétett nyilatkozatából. Az IÁ szomáliai ága a Telegram internetes üzenetküldő szolgáltatás felületén képeket közölt mintegy tucatnyi harcosáról, miszerint fák között állva, a képaláírás szerint, éppen hűséget esküsznek Bagdadi utódjának, Abi Ibrahim al-Hasemi al-Kurasinak. Kurasi kinevezését múlt csütörtökön egy hangfelvételen jelentette be az Iszlám Állam, megerősítve Abu Bakr al-Bagdadi halálának hírét, és bosszúval fenyegetve meg az Egyesült Államokat.

Húsz-harminc éves afgánokat talált a görög rendőrség egy hűtőkamionban – Negyvenegy embert talált a görög rendőrség tegnap egy országúti ellenőrzés során egy hűtőkamionban az észak-görögországi Xánthi városának térségében. A Xanthinews helyi hírportál értesülése szerint a menedékkérőket a hűtőkocsi rakterében rejtették el, heten közülük már légzési nehézségekkel küszködtek, mikor az ajtókat kinyitották. Az orvosi ellátásra szorulókat kórházba szállították. A raktérben talált emberek többsége húsz és harminc év közötti afgán férfi. A görög sajtó azt feltételezi, hogy Törökországból jutottak be illegálisan Görögországba.